

Bankeryd 2005-08-31

Program för arbete

Sverige står inför betydande utmaningar. Alltför många saknar ett jobb att gå till. Allt färre arbetstimmar blir utförda och antalet företagare minskar.

Inför budgetförhandlingarna med stödpartierna säger sig regeringen vilja pressa tillbaka den *öppna* arbetslösheten. Den verkliga arbetslösheten är långt större. Mer än var femte person i arbetsför ålder befinner sig av olika anledningar utanför arbetsmarknaden. Situationen på arbetsmarknaden är således långt allvarligare än vad regeringen vill göra gällande.

Samtidigt ser vi att antalet arbetade timmar har fallit. Allt fler som skulle kunna arbeta saknar ett jobb att gå till.

Allt färre väljer också att starta och driva företag. Det privata företagandet är centralt för samhällets utveckling. Vårt välstånd, och möjligheterna att få fler människor tillbaka i arbete, bygger på att fler entreprenörer kan och vill driva företag och engagera sig som arbetsgivare.

Den växande arbetslösheten, det sjunkande antalet arbetade timmar och det minskade antalet företagare är ett uttryck för att Sverige är på fel väg. För att vända utvecklingen och skapa fler jobb måste det bli mer lönsamt att arbeta, mer lönsamt att anställa och enklare för den som förlorat jobbet att ta sig tillbaka till arbetsmarknaden. Allians för Sverige presenterar idag de första delarna i ett "Program för arbete" som ska ge fler jobb i nya och växande företag.

Regeringens och riksdagens ansvar för tillväxtförutsättningarna handlar om att skapa ett skattesystem och ett företagsklimat som gynnar sysselsättning och entreprenörskap, men också om att föra en politik som skapar sunda offentliga finanser. Staten måste ta ett tydligt ansvar i att ge förutsättningar för självbärande och livskraftiga regioner. Så skapas bättre villkor för tillväxt i hela landet.

Allians för Sverige har idag enats om ett program för arbete som på allvar tar itu med Sveriges utmaningar. På tre viktiga områden föreslår vi reformer som innebär att alla samhällets insatser inriktas mot samma mål: fler jobb och fler människor i arbete.

- Vi gör det genom en inkomstskattereform som gör det mer lönsamt att arbeta och att gå från bidrag till arbete.
- Vi gör det genom en arbetsmarknadspolitik, en arbetslöshetsförsäkring och en sjukförsäkring som fokuserar på att så tidigt som möjligt hjälpa den som blivit sjuk eller arbetslös tillbaka till arbete.
- Vi gör det genom enklare regler och sänkta skatter för företag, som kommer att leda till att det skapas fler nya jobb i fler och växande företag.

Gör det mer lönsamt att arbeta

Allians för Sverige föreslår ett brett program som gör att det lönar sig bättre att arbeta. Vi föreslår ett jobbavdrag som kraftigt sänker skatterna på förvärvsarbete för låg- och medelinkomsttagare. Vi är också överens om en rad åtgärder som förbättrar arbetsmarknadens funktionssätt och bidrar till att sysselsättningen ökar.

Sänkt inkomstskatt

Vi har enats om att en inkomstskattereform ska genomföras under inledningen av mandatperioden 2006-2010. Vi är överens om att införa ett jobbavdrag som uppgår till minst 45 miljarder kronor. I ett första steg sänks inkomstskatterna med 37 miljarder kronor. Finansiering av det första steget i jobbavdraget presenteras nu.

En inkomstskattereform är en central del i den rivstart Allians för Sveriges vill genomföra. Tyngdpunkten för skattesänkningarna inriktas på låg- och medelinkomsttagare.

Skattereformen ska uppmuntra människor att gå från bidragsförsörjning till arbete och att arbeta mer. Våra förslag gör också att utbildning och förkovran lönar sig bättre.

Reformerad arbetslöshetsförsäkring

Allians för Sverige har enats om att reformera arbetslöshetsförsäkringen för att stärka dess roll som omställningsförsäkring och för att öka människors möjligheter snabbt komma tillbaka till arbete.

Vi är eniga om att arbetslöshetsförsäkringen ska vara obligatorisk och omfatta alla som förvärvsarbetar. På så sätt säkerställs att alla som befinner sig på arbetsmarknaden också får del av det ekonomiska skyddsnetet. Vi är också överens om att egenfinansieringen ska öka med 10 miljarder kronor. Därmed ges parterna tydligare motiv att ta ett större ansvar för arbetslösheten i lönebildningsprocessen.

Arbetslöshetsförsäkringens roll som omställningsförsäkring ska förtydligas. Vi föreslår att arbetssökande ska delta i aktivitetsgarantin efter 300 dagar och att ersättning då ska utgå enligt försäkringens grundbelopp. Arbetslösa med försörjningsansvar för barn under 18 år ska ha rätt till 450 dagar med inkomstrelaterad ersättning. Vi har också enats om att sänka ersättningsnivån till 70 procent efter 200 dagar och att införa ett enhetligt tak på 680 kronor per dag. Alliansen är därutöver överens om att skärpa arbetsvillkoret, ta bort studerandevillkoret, begränsa den överhoppningsbara tiden till 5 år och förändra inkomstberäkningen. Förslagen innebär att statsfinanserna stärks med ca 6 miljarder per år.

Ny struktur på arbetsmarknadspolitiken

Arbetsmarknadspolitiken måste effektiviseras. Vi vill prioritera ökade resurser för matchning mellan arbetssökande och lediga jobb, ökad konkurrens genom större utbud av olika utbildningsanordnare och förbättrad kontroll. För att reformera arbetsmarknadspolitiken är det nödvändigt att införa en enhetlig myndighetsorganisation, ge myndigheten en självständig professionell ledning och minska det politiska inflytandet.

Vi är överens om att avskaffa friåret, reducera åtgärdsprogrammen och ersätta dagens riktade anställningsstöd med nystartsjobb. Sammantaget förstärker dessa åtgärder de offentliga finanserna med ca 8 miljarder kronor per år.

Reformerad sjukförsäkring

Både ur samhällets och ur den enskildes perspektiv är det angeläget att minska sjukfrånvaron. Sjukförsäkringen ska ha som mål att bevara tryggheten för sjuka människor och ska dessutom ge motiv och möjlighet att återgå till arbete.

Partiledarna är ense om att ytterligare analysera förutsättningarna att minska kostnaderna för sjukfrånvaron. Det gäller dels att förbättra möjligheterna till vård och rehabilitering dels att motverka överutnyttjande av försäkringen. Åtgärder för att motverka fusk och överutnyttjande kommer att presenteras i ett senare sammanhang.

I finansieringen av skattereformens andra steg kan såväl en ytterligare karensdag som lägre ersättningsnivåer i sjukförsäkringen komma att aktualiseras.

Vi är överens om att sjukförsäkringen måste reformeras så att det blir mer förmånligt att gå tillbaka till att arbeta. Det är också av central betydelse att villkoren i socialförsäkringarna förändras så att det stimulerar till nyföretagande och företagande. Vi anser att sjukskrivningar i samband med trafikolyckor bör läggas över till trafikförsäkringen. Den sjukpenninggrundande inkomsten (SGI) ska beräknas på ett historiskt genomsnitt.

Även kostnaderna för förtidspensionerna måste begränsas. Avsättningar till pensionssystemet för personer med sjuk- och aktivitetsersättning samordnas med vad som gäller i sjuk- och arbetslöshetsförsäkringarna.

Sammantaget förstärker de åtgärder som nu presenteras de offentliga finanserna med ca 15 miljarder kronor, varav i storleksordningen 8 miljarder kronor härrör från omläggningen av trafikförsäkringen.

Gör det mer lönsamt att anställa och driva företag

Allians för Sverige har enats om att genomföra en rad åtgärder som gör det mer lönsamt att anställa, som förbättrar företagets riskkapitalförsörjning, och som minskar företagets administrativa kostnader för regelkrångel och byråkrati. Åtgärderna kommer att genomföras omgående efter ett regeringsskifte. För detta avsetter alliansen i ett första steg 14 miljarder kronor. I ett längre perspektiv gör vi bedömningen att det finns skäl att genomföra ytterligare åtgärder för att förbättra företagsklimatet.

Sänkta arbetsgivaravgifter för småföretag

De nuvarande problemen på arbetsmarknaden och de långsiktiga välfärdsutmaningar som Sverige står inför kan i första hand lösas genom att fler arbeten skapas inom den privata sektorn. Vi vet att de små- och medelstora företagen i tjänste- och tillverkningssektorn har stor potential att skapa nya bärkraftiga arbeten.

Alliansen är beredd att skynda på denna utveckling genom en sänkning av arbetsgivaravgifterna som riktas mot de minsta företagen för att stimulera dem att redan nu anställa fler.

Riktlinjerna för den sänkning av arbetsgivaravgifterna som vi föreslår är att:

- Den ska vara permanent så att de minsta företagen vågar använda den till att nyanställa personal.
- Den ska gälla fler små företag än enbart enmansföretagen.
- Den ska ge de berörda företagen möjlighet att anställa mer än en person med reducerad arbetsgivaravgift.

Alliansen är övertygad om att en riktad – permanent – sänkning av arbetsgivaravgifterna är ett effektivare sätt att snabbt skapa varaktiga arbetstillfällen än fler tillfälliga arbeten i offentlig regi.

Alliansen vill underlätta för företag som vill växa och som tvekar inför de kostnader som är förknippade med anställningar. Till skillnad från regeringen vill vi främja tillväxt i alla mindre företag, inte endast i enmansföretag. Vi föreslår därför ett riktat stöd för nyanställningar som innebär att personalstyrkan växer.

Nystartsjobb

Arbetsmarknaden måste reformeras så att fler människor kommer i arbete. Det gäller inte minst de hundratusentals människor som av olika anledningar tappat fotfästet i arbetslivet, eller som aldrig fått chansen att etablera sig på den reguljära arbetsmarknaden. Alliansen menar att en politik som leder till att det lönar sig bättre att arbeta är en väg vi måste gå för att komma tillrätta med dessa problem. Men det behöver också vidtas särskilda åtgärder för att ungdomar snabbt kommer in på arbetsmarknaden och för att underlätta för människor som har en svag förankring i arbetslivet att komma tillbaka till arbetsmarknaden.

Alliansen föreslår därför att nystartsjobb införs. Detta förslag innebär att arbetsgivaravgifterna tas bort helt för den som haft arbetslöshetsersättning, sjukpenning, förtidspension eller socialbidrag i mer än ett år och att nedsättningen gäller under lika lång tid som vederbörande varit utan arbetsinkomst – dock i högst 5 år. Skatterabatten kan förlängas ytterligare i särskilda fall men först efter individuell prövning. Nystartsjobben riktas även till ungdomar mellan 20-24 års ålder och som varit arbetslösa i mer än 6 månader. För dem gäller skatterabatten dock i högst 1 år.

Rättvis beskattning av fåmansbolag

Det regelverk som idag omger fåmansbolagen är krångligt och innebär att det egna ägandet diskrimineras. Därmed hämmas tillväxten och entreprenörskapet. Samtidigt är det svårt för många företagare att få tillgång till riskkapital. Det krävs en omfattande reformering för att avskaffa diskrimineringen, främja nyföretagandet och kapitalförsörjningen samt minska regelkrånglet.

Allians för Sverige har enats om att presentera åtgärder som kommer att underlätta kapitalförsörjningen samtidigt som regelverket för fåmansbolagen förenklas för de många företagare som har ett begränsat antal anställda. I praktiken kommer de större företagen att undantas från fåmansbolagsbeskattningen och ägarna kommer därmed att kunna investera i sina företag utan att behöva betala högre skatt jämfört med om kapitalet hade satsats i ett annat företag. Förslaget kommer att presenteras i samband med höstens budgetmotioner.

Avskaffa förmögenhetsskatten

Precis som när det gäller arbetsinkomster har Sverige en internationellt sett hög beskattning på kapital. Numera är vi också ett av få länder som fortfarande tar ut en löpande skatt på det kapital som enskilda privatpersoner lyckats arbeta ihop. Till skillnad från det arbete som inkomstskatterna tas ut på så är dock kapitalbasen en mycket rörlig skattebas.

Kapitalmarknadernas internationalisering har också gjort det enkelt för förmögna personer att flytta kapitalet till länder med lägre beskattning. Skatteverket och SCB räknar med att svenskar har uppemot 750 miljarder kronor i obeskattat utlandssparande. Pengar som skulle kunna göra stor nytta om de investeras i svenska företag och affärsidéer på hemmaplan.

Allianspartierna är överens om att förmögenhetsskatten skall avvecklas under nästa mandatperiod. I samband med höstens budgetmotioner kommer alliansen att presentera en plan för detta.

Mer riskkapital till småföretag

Om de svenska småföretagen ska kunna växa och skapa fler arbeten behövs mer riskvilligt kapital. Alliansen lägger i detta program för arbete flera förslag som syftar till att underlätta tillgången till investeringskapital för mindre företag. En småföretagare som säljer sitt företag måste betala mellan 30 och 55 procent skatt på de vinster han eller hon gjort i företaget. Detta gör det betydligt svårare för någon att investera de tjänade pengarna i ett nytt företag.

Alliansen föreslår att småföretagare får rätt till uppskov med vinstbeskattningen om de investerar vinsten i ett nytt onoterat företag. Vi är också överens om att underlätta för privatpersoner att investera i riskfyllda projekt genom att införa ett särskilt riskkapitalavdrag.

Minska regelkrånglet och byråkratin

Idag är det krångligt att vara företagare. Regelverket är både omfattande och invecklat, och för varje år som går läggs nya regler till de gamla. Svenska företag ska rätta sig efter 20 000 sidor företagsregler, och Statskontorets senaste undersökning visar att 75 olika myndigheter begär in uppgifter från företagarna på 1 150 olika blanketter. Det innebär att ett vanligt företag med upp till 20 anställda har kostnader för att administrera skatte-, arbetsmarknads- och miljöregler på 30 000 kronor per anställd varje år. Sammantaget beräknas företagens administrativa kostnader till följd av regelverket uppgå till mellan 60 och 70 miljarder kronor per år.

Alliansen har enats om en rad åtgärder för att öka tempot i regelförenklingen, och substantiellt minska den administrativa pålagan på företagen. Det handlar om bl.a. om att:

- systematiskt kartlägga företagens administrativa kostnader för regelbördan,
- införa ett tydligt mål om att minska företagens administrativa kostnader för regelverket med 25 procent till 2010,
- genomföra en obligatorisk konsekvensanalys av alla förslag till nya regler,
- göra det lättare att få F-skattesedel,
- undanta små och medelstora företag från revisionsplikten,
- förenkla redovisningsreglerna för enskilda näringsidkare och
- förenkla företagens månatliga momsdeklarationer.

Därutöver är alliansen enig om att förenkla både miljöbalken och plan- och bygglagen.

Avdrag för hushållstjänster

Alliansens partier är överens om att införa ett avdrag för hushållstjänster som motsvarar 50 procent av arbetskostnaden och får utnyttjas upp till högst 100 000 kronor per år och hushåll. Vi är övertygade om att det finns en stor potential att åstadkomma nya varaktiga arbeten i företag som erbjuder de tjänster som hushållen normalt utför själva, men som de till följd av höga skatter antingen låter bli att konsumera eller köper svart. Detta skulle med ens leda till en växande reguljär arbetsmarknad för okvalificerad arbetskraft, där många idag tvingas in i osäkra svartjobb för att överhuvudtaget kunna försörja sig genom arbete. Ett hushållstjänstavdrag skulle också underlätta för många arbetande barnfamiljer, öka arbetsutbudet bland ensamstående samt bidra till en jämnare arbetsfördelning mellan kvinnor och män i hemmet.

Värna de offentliga finanserna

Statsfinanserna måste stärkas och budgetprocessen stramas upp. Allianspartierna är överens om att ett högre offentligt sparande, lägre offentliga utgifter, större budgeteringsmarginaler och ett minskat skattetryck är nödvändigt.

Under den kommande mandatperioden vill vi eftersträva balans i statens finansiella sparande och därmed upprätthålla ett överskott i den samlade offentliga sektorn på ca 2 procent i genomsnitt över en konjunkturcykel.

Det är vår bedömning att en rad reformer bör genomföras omgående efter ett regeringsskifte, men det är nödvändigt att understryka att alla åtgärder som belastar de offentliga finanserna måste finansieras och är villkorat av utvecklingen i de offentliga finanserna.

Vi är övertygade om att de åtgärder vi föreslår kommer att stimulera sysselsättningen och tillväxten. Därmed kommer också de offentliga finanserna att förstärkas. Det är vår uppfattning att ytterligare åtgärder för att förbättra förutsättningarna för sysselsättning och tillväxt måste genomföras. Därför är såväl ytterligare sänkningar av inkomstskatterna, t.ex. att avskaffa värnskatten, som förbättringar av företagsbeskattningen och andra åtgärder för att stärka företagsklimatet angelägna.

Vi är beredda att förstärka skatteintäkterna genom att omvandla skatteavdraget för olika omkostnader såsom reseavdrag, dubbelbosättning och traktamenten till en skatterabatt, vilket innebär att avdraget endast gäller mot kommunalskatten. Avdragen för övriga utgifter slopas, med undantag för t.ex. kostnadsersättningar till kommunala dagbarnvårdare. Vi föreslår också att förmånerna för hemdatorer slopas, investeringsbidrag till bostäder avvecklas, att räntebidragen reduceras, samt att höja skatten på rulltobak och lågpriscigaretter. Avdragsrätten för fackliga medlemsavgifter tas bort. Vi anser också att den statliga byråkratin bör minskas. Sammantaget stärker dessa åtgärder de offentliga finanserna med ca 20 miljarder kronor per år.